

Els esplais responem davant del sistema neoliberal

Ens trobem dins d'un **sistema que avantposa el bé individual sobre del bé col·lectiu**. La desigualtat és el principi que condueix l'organització social, les lleis del lliure mercat s'han estès a tots els nivells de la societat i la competència i la meritocràcia s'encarreguen d'estratificar la societat en guanyadors i perdedors.

L'empenta individualista s'ha avivat també amb la **privatització progressiva de l'espai públic**: carrers i places són buidats per processos de gentrificació que expulsen al veïnat dels barris populars de les ciutats i els allotgen en urbanitzacions o pobles periurbans que han esdevingut ciutats-dormitori. I mentre aquell espai públic evoluciona de manera imparable a la condició d'equipament per a la seva explotació turística; mercats i botigues locals es troben assetjats per franquícies globals i grans superfícies. Ens trobem, doncs, davant d'una **triple crisi econòmica, ecològica i social**. La relació triangular entre aquests tres eixos dificulta tirar endavant propostes anticapitalistes.

Vivim en un **sistema que no evita desnonaments ni resol el problema de l'accés a l'habitatge**, l'atur juvenil ni l'encariment dels preus dels aliments bàsics. Catalunya va liderar el 2023 l'estadística estatal pel que fa a desnonaments. En concret, en va registrar 7.148, un 26,8% del total de l'Estat¹. Les necessitats bàsiques no poden ser objecte de negoci, i exigim una economia que posi les persones i les seves necessitats al centre, no els interessos financers.

Tot i això, durant aquests últims mesos hem pogut demostrar que continuem sent una societat crítica: les mobilitzacions de suport al poble palestí; la Revolta pagesa i les protestes per la sobirania alimentària a principis d'any arreu del país; a la capital catalana manifestacions amb caràcter de performance per dir prou al turisme i a la Copa Amèrica o arreu de l'Estat l'organització de les llogateres davant la pujada de lloguers i la dificultat d'accés a un habitatge digne, en són grans exemples.

Davant d'aquest panorama, resulta prou significatiu que encara es mantingui en peu el moviment cívic associatiu com a espai per al desenvolupament d'un mínim projecte col·lectiu. Nosaltres, **els esplais fem associacionisme educatiu**, entenent-lo com tot aquell conjunt d'organitzacions i moviments dirigits per gent jove que duen a terme la seva tasca des del voluntariat i amb una intenció educativa explícita. Creiem fermament que és necessari crear espais educatius alternatius liderats per persones joves. Per això, els dissabtes a la tarda mostrem a infants i joves altres maneres d'organitzar-nos, de relacionar-nos i d'entendre la

¹ Font: [Article de Públic](#)

societat, que impliquen directament actuar de forma diferent a les lògiques a què estem acostumades i que ens imposa el sistema capitalista.

Tot i això, a l'hora de treballar l'anticapitalisme a l'esplai no ens podem oblidar que, com a entitats juvenils, **vivim des de primera línia la precarietat del sistema capitalista i això ens porta a una crisi de participació i compromís que ens debilita**. A més, els nostres models d'esplai no són sostenibles si el reconeixement que rebem de part de les administracions segueix sent l'actual. Cada cop més, els ajuntaments no ens volen cedir locals per realitzar de forma digna la nostra tasca educativa ni cedir espais públics en desús durant el cap de setmana per poder fer activitats de manera organitzada. El finançament públic continua estancat i la vida està encarint-se a uns nivells que les nostres entitats no poden sostenir.

Però evidentment, les responsabilitats han de ser relatives i els canvis no poden recaure exclusivament en les joves ni en els infants, sota la premissa de ser les futures generacions que habitarem el planeta.

Per aquests motius, des d'Esplais Catalans exigim:

- Que l'administració i les empreses assumeixin una responsabilitat global davant la situació actual, en la qual es posa el benefici econòmic per davant de les necessitats de les persones i del medi ambient.
- La implementació de polítiques econòmiques i socials que combatin les desigualtats generades pel capitalisme, especialment en el Sud Global.
- Reconeixement per part de les institucions per garantir l'ús de l'espai públic, major inversió econòmica i l'eliminació d'obstacles burocràtics.

Finalment, des d'Esplai Catalans ens comprometem a:

- Ser un agent actiu per a la transformació i construcció d'una societat més justa i equitativa.
- Seguir educant en el decreixement, sense deixar d'exigir responsabilitats als que durant anys ens han portat a aquesta situació límit.
- Fer difusió de models i activitats que estiguin en el marc de l'economia social i solidària.